

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. balandžio 7 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga ir bendras muitų tarifas – Bendrijos muitų kodeksas – Muitų tarifų lengvatos – Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93 – 74 straipsnio 1 dalis – Produktai, kurių kilmės šalis yra lengvatas gaunanti šalis – Transportas – Nerafinuoto palmių branduolių aliejaus, kilusio iš kelių šalių, kurioms taikomas vienoda muitų tarifų lengvata, mišinio siuntos“

Byloje C-294/14

dėl *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas, Vokietija) 2014 m. gegužės 8 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. birželio 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

ADM Hamburg AG

prieš

Hauptzollamt Hamburg-Stadt

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis trečiosios kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2015 m. birželio 11 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- *ADM Hamburg AG*, atstovaujamos *Rechtsanwälte H. J. Prieß* ir R. Stein,
- *Hauptzollamt Hamburg-Stadt*, atstovaujamos J. Thaler,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Groenfeldt ir B. R. Killmann,

susipažinęs su 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstano Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 253, p. 74; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3), įgyvendinimo nuostatas, iš dalies pakeisto 2010 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1063/2010 (OL L 307, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 9 t., p. 65; toliau –

Reglamentas Nr. 2454/93), 74 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *ADM Hamburg AG* (toliau – *ADM Hamburg*) ir *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* (Hamburgo miesto centrinių muitinių, toliau – muitinių) ginčą dėl pranešimo apie importo muitų, mokytinų už nerafinuoto palmių branduolių aliejaus siuntas, teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 2454/93

3 Reglamento Nr. 2454/93 72 straipsnyje numatyta:

„Toliau nurodyti produktai laikomi lengvatomis besinaudojančios šalies kilmės:

- a) tik toje šalyje gauti produktai, kaip apibrėžta 75 straipsnyje;
- b) tik toje šalyje gauti produktai, kuriems panaudotos ne vien tik joje gautos medžiagos, jeigu minėtos medžiagos buvo pakankamai apdorotos arba perdirbtos, kaip apibrėžta 76 straipsnyje.

4 Reglamento 74 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Produktai, deklaruoti išleisti į laisvą apyvartą Europos Sąjungoje, turi būti tie patys, kaip produktai, eksportuoti iš lengvatomis besinaudojančios šalies, kurios kilmės jie yra laikomi. Prieš tai, kai produktus deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą, jie neturi būti kaip nors pakeičiami ar perdirbami arba jiems neturi būti taikomos operacijos, išskyrus tas, kurios yra būtinos gerai produktą būklei išlaikyti. Produktus arba siuntas galima saugoti ir siuntas galima skaidyti, kai tai atliekama prižiūrint eksportuotojui ar paskesniam prekės turėtojui, o produktai lieka tranzito šalies arba šalies muitinės prižiūrimi.

2. Laikoma, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas paisoma, jeigu muitinė neturi pagrindo manyti, kad jis nesilaikoma; tokiais atvejais muitinė gali reikalauti, kad deklarantas pateiktų įrodymus, kad nuostatą laikomasi, kurie gali būti pateikiami bet koku būdu, įskaitant sutartinius transporto dokumentus, tokius kaip konosamentai, faktiniai ar konkretūs įrodymai, pagrįsti pakuočių ženklinimu ar numeracija, arba bet kokius įrodymus, susijusius su pačiomis prekėmis.“

5 Šio reglamento 971 straipsnio 1 ir 2 dalių tekstas yra toks:

„1. A formos prekės kilmės sertifikatai, kurių pavyzdys pateikiamas 17 priede, išduodami eksportuotojui ar jo įgaliotajam atstovui pateikus raštu prašymą kartu su visais kitais reikiama patvirtinamaisiais dokumentais, rodančiais, kad eksportuoti skirtiems produktams gali būti išduotas A formos prekės kilmės sertifikatas.

2. Sertifikatas eksportuotojui išduodamas iš karto po to, kai produktas eksportuojamas arba kai užtikrinamas jo eksportas. Tačiau išimtiniais atvejais A formos prekės kilmės sertifikatas gali būti išduotas po produkto, kuriems jis skirtas, eksporto, jeigu:

- a) jis nebuvo išduotas eksporto metu dėl klaidų, netiesioginio aplaidumo ar ypatingų aplinkybių; arba

b) kompetentingoms vyriausybėms institucijoms pateikiama svari? rodym?, kad A formos preki? kilm?s sertifikatas buvo išduotas, bet importuojant produktus nebuvo priimtas d?l technini? priežas?i?.

6 Šio reglamento 97n straipsnio 1 dalies tekstas yra toks:

„A formos preki? kilm?s sertifikatai arba s?skait? fakt?r? deklaracijos pateikiamos importuojan?i? valstybi? nari? muitin?ms, laikantis deklaravimo muitin?je tvarkos.“

Reglamentas (EB) Nr. 732/2008

7 2008 m. liepos 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 732/2008 d?l bendr?j? tarif? lengvat? sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies kei?ian?io Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 1100/2006 ir (EB) Nr. 964/2007 (OL L 211, p. 1), 6 ir 9 konstatuojam?j? dali? tekstas yra toks:

„(6) Bendra priemon? tur?t? b?ti taikoma visoms lengvatas gaunan?ioms šalims, kuri? Pasaulio bankas nepriskiria prie didelės pajamas gaunan?i? šal? ir kuri? eksportas yra nepakankamai ?vairus.

<...>

(9) Šios lengvatos tur?t? b?ti skirtos tolesniam ekonominiam augimui skatinti ir tokiu b?du siekti patenkinti tvaraus vystymosi poreik?. Tod?l šia priemone vertybin? (*ad valorem*) muit? ir specifin? muit?, jei jie netaikomi kartu su *ad valorem* muitu, taikymas lengvatas gaunan?ioms šalims tur?t? b?ti laikinai sustabdytas.“

8 Šio reglamento 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Numatytos tarif? lengvatos taikomos importuojamiems produktams, numatytiems priemon?se, kuriomis naudojasi lengvatas gaunanti šalis – min?t? produkt? kilm?s šalis.

2. Taikant 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones, kilm?s taisykl?s d?l kilm?s status? turin?i? produkt? s?vokos apibr?žties bei su tuo susijusios administracinio bendradarbiavimo proced?ros ir metod? nustatytos [Reglamente Nr. 2454/93].“

Reglamentas (EB) Nr. 1063/2010

9 Reglamentas Nr. 1063/2010 pakeit? šioje byloje reikšmingas Reglamento Nr. 2454/93 nuostatas.

10 Reglamento Nr. 1063/2010 3 ir 16 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

(3) Atsižvelgiant ? Dohos pl?tros darbotvark?, pripažinta, kad b?tina užtikrinti geresn? besivystan?i? šal? integracij? ? pasaulio ekonomik?, vis? pirma gerinant galimyb? patekti ? išsivys?iusi? šal? rinkas.

Šiuo tikslu reik?t? supaprastinti lengvatini?s preki? kilm?s taisykles ir prireikus jas sušvelninti, kad lengvatomis besinaudojan?i? šal? kilm?s produktams iš tikr?j? gal?t? b?ti taikomi lengvatiniai muit? tarifai.

<...>

(16) <...>

Dabartinįse taisyklėse nustatytas reikalavimas pateikti dažnai sunkiai gaunamus rodymus, kad Europos Sąjungų produktai buvo gabenami tiesiogiai. Dėl šio reikalavimo kai kurioms prekėms, kurios gabenamos su galiojančiu prekių kilmės rodymu, iš tikrųjų negalima taikyti lengvatinių muitų tarifų. Todėl tikslinga nustatyti naują paprastesnę ir lankstesnę taisyklę, kuria pirmiausia būtų siekiama, kad muitinei pateiktos prekės, kurias deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą Europos Sąjungoje, būtų tos pačios, kaip ir išgabentosios iš eksportuojančios lengvatomis besinaudojančios šalies, ir kad jos nebūtų kaip nors pakeliui pakeistos arba pakitusios.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

11 2011 m. rugpjūčio 11 d. *ADM Hamburg* importavo kelias nerafinuoto palmių branduolių aliejaus siuntas iš Kolumbijos, Panamos, Kosta Rikos ir Ekvadoro į Vokietiją, turėdama tikslą išleisti jas į laisvą apyvartą Sąjungoje. Šios keturios šalys, turinčios besivystančią šalį, kurios naudojasi bendrąja lengvatų sistema, kuri taikoma pagal Reglamentu Nr. 732/2008 nustatytą bendrąjį muitų tarifų lengvatų sistemą (toliau – BLS šalys), statusą, dėl šių įvairių siuntų pateikė A formos prekių kilmės sertifikatus.

12 Palmių branduolių aliejus į Sąjungą buvo gabenamas supiltas į skirtingas krovininio laivo cisternas. Trijose iš šių cisternų buvo atskirai supiltos ir gabenamos siuntos iš trijų pagrindinėje byloje nagrinjamų BLS šalių. Ketvirtojoje cisternoje *ADM Hamburg* sumaišė aliejų iš skirtingų siuntų, kilusių iš visų keturių pagrindinėje byloje nagrinjamų BLS šalių.

13 Prekei pasiekus Vokietiją, *ADM Hamburg* pateikė A formos prekių kilmės sertifikatus ir paprašė visam palmių branduolių aliejaus laivo kroviniui taikyti lengvatinius importo muitus pagal bendrąjį muitų tarifų lengvatų sistemą.

14 2011 m. gruodžio 8 d. sprendimu muitinė nustatė importo muitus nesuteikdama lengvatos krovinio daliai, kuri sudarė aliejaus mišinys, supiltas į ketvirtą cisterną, ir nusprendė jai taikyti importo muitus, apskaičiuotus pagal standartinį tarifą.

15 *ADM Hamburg*, atmetus jos administracine tvarka pareiktą skundą, pateikė ieškinį *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas), kuriuo ji prašė panaikinti 2011 gruodžio 8 d. sprendimą, kuriuo nustatomas importo muitas.

16 Grėsdama savo ieškinį *ADM Hamburg*, be kita ko, tvirtino, kad aliejaus laikymas bendrai transportuojant yra neutralus kilmės atžvilgiu, o muitinė manė, kad lengvatinis tarifas gali būti taikomas tik produktams, dėl kurių rodoma, kad jie nebuvo pakeisti, o taip nebuvo padaryta šiuo atveju.

17 Tokiomis aplinkybėmis *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nustatytas materialus reikalavimas, pagal kurį produktai, deklaruoti išleisti į laisvą apyvartą Europos Sąjungoje, turi būti tie patys kaip produktai, eksportuoti iš šalies, kurios kilmės jie yra laikomi, yra vykdomas esant situacijai, kaip nagrinėjamoji, jei kelios nerafinuoto palmių branduolių aliejaus siuntos iš skirtingų bendrąjį muitų tarifų lengvatų sistema besinaudojančių eksportuojančiųjų šalių, kurių kilmės jos yra laikomos, į Europos Sąjungą importuojamos ne atskirai (fiziškai atskirtos), o, priešingai, supiltos į tą pačią laivo cisterną ir šioje cisternoje esantis mišinys importuojamas į Europos Sąjungą, todėl gabenant šiuos produktus ir prieš išleidžiant juos į laisvą apyvartą kiti produktai,

pirmiausia tie, kuriems netaikomas lengvatinis režimas, ? gabenant?io laivo cistern? negal?jo patekti?“

D?I prejudicinio klausimo

18 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalis turi b?ti aiškinama taip, kad tokioje situacijoje, kokia susiklost? pagrindin?je byloje, kai pateikti galiojantys kilm?s sertifikatai, nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siunt? lengvatin? kilm?, kaip ji suprantama pagal Reglamentu Nr. 732/2008 sukurt? bendr?j? muit? tarif? lengvat? sistem?, gali b?ti pripažinta net ir tada, kai šios prek?s buvo sumaišytos laivo cisternoje gabenant ? S?jung?, kai yra aišku, kad kiti produktai, pirmiausia tie, kuriems netaikomas lengvatinis režimas, ? t? cistern? nebuvo supilti.

19 Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, reikalaujama, kad produktai, deklaruoti išleisti ? laisv? apyvar? S?jungoje, b?t? tie patys kaip produktai, eksportuoti iš lengvatomis besinaudojan?ios šalies, kurios kilm?s jie yra laikomi, ir kad prieš tai, kai produktai deklaruojami išleisti ? laisv? apyvar?, jie neb?t? kaip nors pakeisti ar perdirbti arba jiems neb?t? taikytos operacijos, išskyrus tas, kurios b?tinios gerai produkt? b?klei išlaikyti.

20 Šiuo klausimu reikia pažym?ti, kad iš prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, jog pagrindin?je byloje nagrin?jami produktai yra visiškai vieni kitus pakei?iantys ir turi tokias pat savybes. Tod?I gabenant atliktas ši? produkt? sumaišymas nepakei?ia j? esm?s.

21 Be to, žinoma, kad kiekviena pagrindin?je byloje nagrin?jama nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siunta turi galiojant? lengvatin?s kilm?s sertifikat?. Tod?I šioms siuntoms iš principo taikoma ta pati tarif? sistema.

22 Iš prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo teigini? taip pat matyti, kad kiti produktai, kuriems taikoma kita tarif? sistema, nebuvo supilti ? ketvirtojoje krovinio laivo cisternoje buvus? aliejaus, sudaryto iš skirting? siunt?, kilusi? iš kiekvienos iš keturi? min?t? BLS šali?, mišin?.

23 Tod?I produktai, turintys pagrindin?je byloje nagrin?jam? nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siunt? savybi?, vien d?I to, kad buvo sumaišyti laivo cisternoje gabenant ? S?jung?, negali tapti ne tais produktais, kurie buvo eksportuoti iš lengvatomis besinaudojan?ios šalies, kurios kilm?s jie yra laikomi.

24 Siekiant išsiaiškinti, ar tenkinami Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai, reikia nustatyti, ar produkt?, turin?i? tokias savybes, kokias turi pagrindin?je byloje nagrin?jamos nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siuntos, sumaišymas yra pakeitimas, perdirbimas ar operacija, kaip tai suprantama pagal ši? nuostat?.

25 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad pats šios nuostatos antro sakinio tekstas neleidžia nustatyti aiškios žodži? „pakeitimas“, „perdirbimas“ ar „operacija“ reikšm?s.

26 Be to, pažym?tina, kad Reglamente Nr. 2454/93 šie žodžiai n?ra apibr?žti.

27 Reikia priminti, kad kai S?jungos teis?s nuostata nelabai aiškiai suformuluota, reikia atsižvelgti ? kontekst?, kuriame ji vartojama, ir ? ja siekiamus tikslus (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Leno Merken*, C?2013/594, 34 punkt?).

28 Kaip savo išvados 24 ir 25 punktuose pažym?jo generalinis advokatas, Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnis yra jo I dalies IV antraštin?s dalies 2 skyriuje, kuriame kalbama apie lengvatin? prek? kilm?. Dar konkre?iau – ta nuostata yra 1 skirsnio 2 poskirnyje, kuriame

pateikiama s?vokos „kilm?s status? turintys produktai“, t. y. BLS šalies kilm?s produktai, apibr?žtis.

29 Taigi, atsižvelgiant ? šios nuostatos tekst? ir kontekst?, reikia konstatuoti, kad ja iš esm?s siekiama užtikrinti, kad produktai, deklaruoti išleisti ? laisv? apyvar?, b?t? kil? iš BLS šalies, o ne iš tre?iosios šalies.

30 Tokiomis aplinkyb?mis keli? produkt?, kilusi? iš BLS šalį?, sumaišymas, kai jie gabenami, kuris nepakei?ia ši? produkt? esm?s ir nesukelia abejoni? d?l j? kilm?s, negali b?ti laikomas pakeitimu, perdirbimu ar operacija, neleidžian?iais nustatyti ši? produkt? kilm?s, be kita ko, pagal Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dal?.

31 Be to, iš Reglamento Nr. 1063/2010 3 ir 16 konstatuojam?j? dali? matyti, kad šiuo reglamentu atlikta bendr?j? lengvat? sistemos reforma siekiama supaprastinti lengvatin?s prekį? kilm?s taisykles ir prireikus jas sušvelninti, kad lengvatomis besinaudojan?i? šalį? kilm?s produktams iš tikr?j? gal?t? b?ti taikomi lengvatiniai muit? tarifai.

32 Konkre?iai d?l Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio pažym?tina, kad iš Reglamento Nr. 1063/2010 16 konstatuojamosios dalies matyti, jog juo siekiama Reglamente Nr. 2454/93 nustatyti nauj? paprastesn? ir lankstesn? taisykl?, kuri pakeist? ankstesni?j?, kuri? taikant kai kurioms prek?ms, kuri? kilm?s ?rodymai b?davo tinkami, b?davo netaikoma lengvatin? muit? tarif? sistema.

33 Be to, kaip pažymima Reglamento Nr. 732/2008 9 konstatuojamojoje dalyje, lengvatini? sistem?, kaip antai šiuo reglamentu sukurtos bendr?j? muit? tarif? lengvat? sistemos, tikslas yra skatinti ekonomin? augim? ir siekti patenkinti tvaraus vystymosi poreik?.

34 Tokiomis aplinkyb?mis Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalies negalima aiškinti taip, kad ja neleidžiama pripažinti produkt?, kaip antai nagrin?jam? pagrindin?je byloje, kilm?s vien d?l to, kad jie buvo sumaišyti, jei sumaišymas nesutrukd? kompetentingoms valdžios institucijoms ?sitikinti, kad visi eksportuoti produktai buvo BLS šalies kilm?s.

35 Atsižvelgiant ? visus šiuos svarstymus, ? pateikt? klausim? reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 2454/93 74 straipsnio 1 dalis turi b?ti aiškinama taip, kad tokioje situacijoje, kokia susiklost? pagrindin?je byloje, kai pateikti galiojantys kilm?s sertifikatai, nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siunt? lengvatin? kilm?, kaip ji suprantama pagal Reglamentu Nr. 732/2008 sukurt? bendr?j? lengvat? sistem?, gali b?ti pripažinta net ir tada, kai šios prek?s buvo sumaišytos laivo cisternoje gabenant ? S?jung?, kai yra aišku, kad kiti produktai, pirmiausia tie, kuriems netaikomas lengvatinis režimas, ? t? cistern? nebuvo supilti.

D?l bylin?jimosi išlaid?

36 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išd?stan?io Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatan?io Bendrijos muitin?s kodeks?, ?gyvendinimo nuostatas, iš dalies pakeisto 2010 m. lapkri?io 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1063/2010, 74 straipsnio 1 dalis turi b?ti aiškinama taip, kad tokioje situacijoje, kokia susiklost? pagrindin?je byloje, kai pateikti galiojantys kilm?s sertifikatai, nerafinuoto palmi? branduoli? aliejaus siunt? lengvatin? kilm?, kaip ji suprantama pagal 2008 m. liepos

22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 732/2008 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančiu Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 1100/2006 ir (EB) Nr. 964/2007, sukurtą bendrųjų lengvatų sistemą, gali būti pripažinta net ir tada, kai šios prekės buvo sumaišytos laivo cisternoje gabenant ? Sąjungą, kai yra aišku, kad kiti produktai, pirmiausia tie, kuriems netaikomas lengvatinis režimas, ? tų cisternų nebuvo supilti.

Parašai.

* Proceso kalba: vokiečių.